शालाद्वार्यं पूर्वेण नाभिमात्रस्य यूपस्य निखननं स्वर्ववगूहनान्तम् · उपाकरणमन्यनयोर्विकल्पः · त्वष्ट्रे जुष्टं नियुनज्मीति पशोर्नियोगः त्वष्ट्रे पत्नीवतऽइति वा · त्वष्ट्रे वा जुष्टमिति प्रोक्षणे त्वष्ट्रे पत्नीवते त्वेति वा[1] · इध्मप्रैषादिपर्यग्निकरणान्ते विशेषः शमित्रे असिप्रदानाभावः[2] शामित्रसंस्कारो न भवति मैत्रावरुणदण्डस्तु गृहीत एव · ततः पर्यग्निकरणान्ते इदं त्वष्ट्रऽइति इदं पत्नीवते त्वष्ट्रऽइति वा त्यागं कृत्वा पशोरुत्सर्गः · ततस्त्वाष्ट्रेण पशुना सहैवारब्धस्य कर्मान्तरस्याज्यहविष्कस्य परिसमाप्तिः · तत उत्तमः प्रयाजो यजप्रैषः प्रकृतिवत् प्रयाजशेषेणाभिघारणम् · तत आज्यभागौ यजप्रैषौ · ध्रुवायाश्चतुर्गृहीतेन त्वाष्ट्रो यागः त्वष्ट्रेऽनुब्रूहि त्वष्टारं यजेति अनुवाचनप्रैषौ इदं त्वष्ट्रऽइति त्यागः पत्नीवते त्वष्ट्रे वा त्यागः · न स्विष्टकृत् · स्रुङ्निधानम्[3] · पवित्रप्रतिपत्तिः · उल्मुकसमासः · समिधमादाय ब्रह्मन्प्रस्थास्यामीत्यादिः प्राकृत एव प्रैषः · त्रयोऽनुयाजा औपभृतेनाज्येन · धारानुयाजान्ते स्वरुहोमः · व्यूहने त्वष्टुरुद्भिनतिम् त्वष्टा तमपनुदत्विति · सूक्तवाकप्रैषे ब्रूहीत्येव प्रैषः · इदमग्नये सोमाय त्वष्ट्रे देवेभ्य आज्यपेभ्य[4] इति प्रस्तरत्यागः · पत्नीसंयाजाः दक्षिणाग्निहोमाश्च · एकमेव समिष्टयजुः · बर्हिर्होमः · प्रणीताविमोकः · पूर्णपात्रादि कर्मापवर्गान्तं सर्वमैष्टिकम्[5] · ततोऽनूबन्ध्यायाः पशुपुरोडाशनिर्वपणादि कर्मापवर्गान्तम् । अथ प्राकृतमग्नीषोमीयकर्मैवोपदिशति ·

अग्नीषोमीयस्य वपामार्जनान्ते वसतीवरिग्रहणꣳ स्यन्दमानानामनस्तमिते ॥७॥

अ॰यस्य पशोः व॰नान्ते कर्मणि कृते अनस्तमिते सूर्ये स्य॰नां नद्यादौ वहन्तीनामपां वसतीवरीणां ग्रहणं करोति · सोमार्था आपो वसतीवरीशब्देनोच्यन्ते । कठसूत्रे[6] मार्जयित्वा वसतीवरीर्गृह्णाति वहन्तीनां कुम्भेन प्रतीपस्तिष्ठंश्छायायां दर्भैरन्तर्धाय हविष्मतीरिति पूरयित्वान्यैरपिधाय संचरेण प्रविश्यापरेण गार्हपत्यमग्नेर्व इति निधायेति · प्रतीपं कलशमुपमारयति छायातपयोः संधावपिधाय दर्भैः पाणिना वेति मनुः · तथा दिवा गृह्णीयादिति (३. १. २. ६) श्रुतेरनस्तमितऽइत्युक्तम् ।

१) त्वष्ट्रे प॰ वेति वा deest A. २) शामित्रे अग्निप्र॰ B. ३) स्रुग्नि॰ AB. ४) देवेभ्यश्चाज्य॰ B. ५) B. adds: अनूबन्ध्यान्तऽएव समापनं भवति नेदानीम् नेदिदं दीक्षितवसनमिति (३. १. ३. ६.) निषेधात् · ६) कठसूत्रे °मनुः deest A.